

Een preek van J.C. Philpot: De zeef en haar uitwerkingen

*Uitgesproken in de Voorzienigheidskapel, Eden Street, op zondagavond 15 juli 1849
overgenomen uit Tien predikaties deel 3*

'En de Heere zeide: Simon, Simon, ziet, de satan heeft ulieden zeer begeerd, om te ziften als de tarwe; Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude; en gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uwe broeders.' Lukas 22:31-32

Gods wegen zijn niet onze wegen; nóch zijn Zijn gedachten onze gedachten. Dit is van toepassing op een verscheidenheid van zaken. In feite bestaat er nauwelijks één enkele omstandigheid, verbonden met Goddelijke zaken, waarop deze woorden niet van toepassing zijn. Maar er zijn twee bijzondere gevallen, waarop deze, naar mijn mening, op een bijzondere wijze toepasselijk zijn. Eén ervan betreft de aanwas in de genade van het kind van God; het andere geval betreft de noodzakelijke eigenschappen voor een dienaar van Christus. Wanneer ons gevraagd werd (veronderstellende, dat de weg ons niet bekend was, en dat we als een christen waren opgevoed) wat het meest dienstbaar was tot aanwas in de genade, en hoe we dat moesten aanpakken, dan zou wellicht een plan als dit in onze gedachten opkomen. Laat hij zich vestigen op het platteland, op een stille en afgelegen plaats, waar hij geen zaken zou hebben, nóch wereldse zorgen om zijn gedachten af te leiden. Laat hij daar zijn Bijbel lezen, omringd zijn door godsdienstige vrienden, zekere uren bestemmen voor meditatie, onderzoek en gebed. Dit zou een flauwe tekening kunnen zijn, van hetgeen wij als de juiste wijze beschouwen, om een christen te onderwijzen in Goddelijke zaken.

Naar dit plan is men ook te werk gegaan. Volgens dit plan heeft men zich opgesloten in het kluisenaarshol; er zijn kloosters voor monniken en nonnen volgens dit plan gesticht, en in plaats van godsdienstige tehuizen is uiteindelijk gebleken, dat het niet anders waren dan holen van goddeloosheid. Maar veronderstel, dat ons eveneens gevraagd werd (ik neem nog steeds aan, dat we niet bekend zijn met de wijze, waarop God zulks doet) een dienaar te bekwamen en op te leiden tot het werk van de bediening. Wij zouden een programma kunnen voorstellen van een zodanige aard als hierna volgt. Geef hem een goede opleiding; onderwijs hem in de oorspronkelijke talen; voorzie hem van een met zorg uitgekozen theologische bibliotheek; plaats hem temidden van een kring broeder-predikanten; laat hem zijn tijd besteden aan lezen, mediteren, waken en bidden. Volgens dit plan heeft men schenkingen gedaan aan universiteiten, colleges, academiën, en onderwijs-instellingen van onderscheidene aard zijn volgens dit plan ontstaan. En wat is het resultaat? In plaats van dienstknachten op te voeden voor God, is het uitgelopen op een opleiden van dienstknachten voor de satan. Dit is de weg van de mens. En wij zien het resultaat; dat in plaats van bij te dragen tot de aanwas der genade in een particuliere christen, in plaats van een predikant te bekwamen tot de dienst van God, het alles op verwarring uitloopt en op een afwijken van de rechte wegen des Heeren. Aldus heb ik op eenvoudige wijze de wegen en gedachten van de mens getekend.

Laten we ons nu begeven tot de Bron van alle waarheid en wijsheid, en onderzoeken of de wegen Gods niet onderscheiden zijn van de wegen van de mens, en of de gedachten, welke in het hart van de Schepper verwijlen, niet verschillen van de gedachten, die in de boezem van het schepsel huizen. Welke die wegen en gedachten zijn, zal ik u vanavond trachten voor te houden aan de hand van de tekstwoorden: 'En de Heere zeide: Simon, Simon, ziet, de satan heeft ulieden zeer begeerd, om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude; en gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uw broeders'.

In deze woorden kunnen we drie voornamen zaken opmerken;

I. de zeef; 'de satan heeft ulieden zeer begeerd, om te ziften als de tarwe'.

II. wat het is, dat niet ophoudt in de zeef; 'Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude'.

III. de weldaden en de zegeningen, welke uit de zeef voortvloeien; 'en gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uw broeders'.

I. De Heere kwam nabij het einde van Zijn tijdelijk verblijf op aarde. Hij naderde de gewichtige ure, waarop Hij stond gedoopt te worden met de doop van lijden en sterven. En het schijnt, dat de satan deze gelegenheid waarnam, om te zien of hij door zijn helse listen Zijn discipelen niet kon aftrekken. Het was hem niet onbekend, dat de Heere Jezus Christus de Zoon van God was, nóch wat Hij op de aarde kwam uitrichten. Hij wist, dat Hij kwam om een Kerk op te bouwen, welke de poorten der hel niet zouden overweldigen. Doch, wanneer hij erin zou kunnen slagen, wie dan ook van de discipelen des Heeren te doen afwijken in een

verzoeking, of tot het verderf, wat zou hij dan een overwinning behalen! Hij schijnt daarom zijn grote kracht bewaard te hebben voor de laatste ure, en hij schijnt een ieder van de volgelingen des Heeren met een waakzaam oog te hebben gade geslagen.

Er komt een uitdrukking voor in Job (1:8), welke, naar ik geloof, veel licht werpt op de wijze, waarop de satan zijn prooi onderscheidt. De Heere sprak tot hem: 'Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job?' Welnu, wanneer wij een blik slaan op de kanttekening, dan stellen we vast, dat deze luidt: 'Hebt gij uw hart gesteld op Mijn knecht Job?' De Heere zag, dat hij zijn hart gesteld had op Job, niet een hart vervuld met liefde, maar een hart vervuld met vijandschap; dat hij geleet op een slager, die zijn oog op een lam gevestigd heeft, en spreekt 'hier is er één voor mijn mes!'; of als een wolf, die om een kudde schapen heensluis, en die er het vetste uitkiest voor zijn gulzige bek. Daarom sprak God tot hem: 'Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job? Wel, moet hij uw prooi zijn? Zal niets anders u bevredigen dan uw boosaardigheid op hem te bekoelen?' Maar wat was het antwoord van de tegenpartijder van God en van de mens? 'Hebt Gij niet een be~tuining gemaakt voor hem?' Hij ontkende niet, dat hij zijn hart op Job gesteld had; dat hij ernaar verlangde zijn handen te dopen in zijn hartebloed, maar hij klaagde erover, dat God een betui-ning rondom hem had gemaakt; dat er een omheining was, waar hij wel doorheen zou willen breken, doch niet kon. Zodoende was, hoewel hij over de betuining kon heen kijken, de prooi wel veilig voor zijn helse boosaardigheid, totdat God de betuining wegnam. Maar de Heere deed twee dingen; Hij nam de buitenste betuining weg, en Hij spaarde de binnenste betuining, ten laatste sprekende: 'Zie, al wat hij heeft, zij in uw hand; strek alleen aan hem zelve uwe hand niet uit'. Dat bewaakte de Heere; het overige schonk Hij satan. En zo vinden we de satan hem overvallen, toen de buitenste betuining werd weggenomen, hem eerst zijn bezittingen en zijn huisgezin ontnemende, dan zijn lichaam bezoekende, en alles in het werk stellende, hem in alles, met uitzondering van hetgeen niet was toegestaan, nl. zijn leven te treffen.

Aldus lijkt het mij toe, dat in deze laatste dagen van het tijdelijk verblijf des Heeren op aarde, deze wolf rond de kooi sloop, waarin de Heere Zijn schapen een plaats gegeven had, zijn hart op deze en gene stellende, en verlangende er zijn duivelse maag mede te verzadigen. En God stond hem dat in één geval toe; Hij liet hem niet alleen toe, zijn hart op iemand te stellen, maar ook om zijn helse boosaardigheid te bevredigen op Judas, de zoon des verderfs, die, niet bewaard wordende door de almachtige kracht Gods, werd toegelaten te vallen in handen van de satan, en om naar lichaam en ziel voor eeuwig te worden verdelgd.

De Heere omvat in onze tekst al Zijn discipelen. Het is een vergissing om te denken, dat deze alleen van toepassing is op Petrus. De woorden luiden aldus: 'Simon, Simon, ziet, de satan heeft ulieden zeer begeerd'; niet slechts u; (in het oorspronkelijke luidt het in de meervoudsvorm) 'heeft u allen zeer begeerd, om te ziften als de tarwe'. Hetgeen volgt is in het bijzonder bedoeld; 'maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude'; dat wil zeggen voor u Simon. Alsof de satan hen allen op het oog had, en ernaar verlangde hen allen in zijn zeef te ziften. En tot op zekere hoogte deed hij zulks ook. Doch één had hij er in het bijzonder op het oog. Het is bijna alsof de satan aldus sprak: 'Een van de luitnants heb ik er uitgekozen; laat ik eens zien of ik de kolonel niet kan neervellen. Judas heb ik te pakken gekregen; als de volgende wil ik Petrus hebben'. En hierin zou hij ook zijn geslaagd, wanneer de Heere niet voor hem gebeden, en zijn geloof niet versterkt had. Judas mocht hij hebben; hij was één van de zijnen. Petrus mocht hij niet hebben; hij was er één van degenen, die des Heeren zijn. Aangemoedigd door het vallen van Judas, had hij besloten Petrus als de volgende te krijgen. Maar wat bestuurde de Heere dit alles, en wat stelde Hij dit alles tot een zegen voor Petrus en voor de overige discipelen!

En dit toont ons aan, dat allen de zeef moeten leren kennen. Alle belijders, allen die zich noemen met de Naam des Heeren, en allen, die de Naam des Heeren aanroepen — allen moeten in de zeef gebracht worden; en op deze wijze moet worden aangetoond wie des Heeren zijn, en wie niet.

Maar wat is een zeef? Laten we in de eerste plaats het beeld eens in letterlijk en in natuurlijk opzicht beschouwen; want tenzij wij het beeld in letterlijk opzicht verstaan, kunnen we niet verwachten de geestelijke betekenis ervan te begrijpen. Wat is het oogmerk van de zeef? Dit is het koren op de dorsvloer uit te zuiveren, zoals dat vermengd is met stof en kaf, zaaddeeltjes en afval. Van dit alles moet het worden gezuiverd, alvorens het geschikt is om er brood van te bakken. En wat is het instrument, dat hiertoe wordt gebruikt? Een zeef. Dit is het voornaamste begrip, dat hier wordt afgebeeld. De zeef wordt heen en weer

bewogen om het gezonde graan van het ongezonde te zuiveren; het stof en de zaaddeeltjes vallen als gevolg hiervan door de mazen van de zeef, terwijl het goede koren achterblijft. Dit stemt overeen met de woorden van de profeet: 'Want ziet, Ik geef bevel, en Ik zal het huis Israëls onder al de heidenen schudden, gelijk als zaad geschud wordt in een zeef; en niet één steentje zal er ter aarde vallen' (Amos 9:9).

Welnu laten we tot toepassing de geestelijke verklaring ervan beschouwen. Deze duidt aan, dat we in die omstandigheden zijn gebracht, als waardoor onze belijdenis op het hoogst beproefd wordt. Wat het dan ook zijn moge, waardoor onze belijdenis wordt beproefd, onze godsdienst wordt gezift, en het stof en het vuil ervan wordt uitgezuiverd; wat het dan ook zijn moge, waardoor dat proces wordt verricht, het kan een zeef worden genoemd.

En ik zou willen zeggen, dat er merendeels vier zeven worden gebruikt. Er mogen er nog enkele zijn; doch er zijn er vier, welke mij in het bijzonder voor de geest komen; waarin de belijders der godsdienst, en al degenen, die zich toenoemen met de Naam des Heeren, onderzocht, gezift, en op de proef gesteld moeten worden, of zij des Heeren zijn of niet.

In de eerste plaats is er de zeef van voorspoed. De uitwerkingen hiervan lezen we in de 73ste psalm, en in het 21ste hoofdstuk van Job, waar we de vruchten vinden van belijders, welke in omstandigheden van voorspoed verkeren. Ook stellen wij vast, dat in de eerste brief aan Timotheüs op deze zeef wordt gezinspeeld, waar de apostel spreekt 'want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad, tot welke sommigen lust hebbende zijn afgedwaald van het geloof, en hebben zichzelf met vele smarten doorstoken' (1 Tim. 6:10).

Wie, die ogen heeft om te zien heeft dit niet duidelijk keer op keer aanschouwd? Er is bijvoorbeeld een lidmaat van een kerk, en deze zal, in armelijke omstandigheden verkerende, iemand zijn die ootmoedig, berouwvol, en verbroken van hart is: zijn omgang zal aangenaam, zoet, en profijtelijk zijn; hij zal in de voorzienigheid acht geven op de hand Gods, en vele bliken ontvangen van de genade, barmhartigheid en van de liefde Gods. Maar hem zal een som gelds worden nagelaten; de zaken zullen voorspoedig gaan, of hij zal een rijke vrouw trouwen. En wat is het gevolg? Hij wordt mager, dor, dodig, en onprofijtelijk; en in plaats dat zijn omgang als voorheen, aangenaam en zoet is, en gericht op de Goddelijke zaken, schijnen de wereld en de wereldse zaken alle kracht in zijn ziel te verslinden. Met deze zeef zift God ook belijders, en maakt vaak openbaar of het waarachtige leven Gods in de ziel aanwezig is of niet.

Maar verder is er de zeef van de tegenspoed. En de zeef van de tegenspoed beproeft sommigen, die niet beproefd zijn in de zeef van de voorspoed. Armoede, vernederende omstandigheden, bedrijfstekorten, een teruglopende nering, gezinszorgen, en lichaamskwalen maken deel uit van deze zeef; en deze zeef draagt een erg beproevend karakter.

Een andere zeef is de zeef der zielsbeproeving. Oefeningen aangaande onze staat voor God; pijnlijke ontdekkingen van de boosheden van ons hart; het opwellen van ongelooft en ontrouw, opstand, godslastering, en de onreinheden van onze verdorven natuur; geen licht over ons pad, geen zoete antwoorden op het gebed, geen openbaringen van genade en liefde, geen verschijningen van God aan ons hart; een kermen en roepen, zuchten en wenen, oefeningen, lasten, bezoeken, en smarten — hoe velen van Gods volk worden op het hoogst beproefd in deze zeef!

De vierde en laatste zeef, waarvan ik zal spreken is de zeef der verzoeking; zoals waarin Petrus werd gebracht, en zoals waarin al Gods volk in meerdere of in mindere mate worden gebracht.

Want de satan begeert allen te ziften als de tarwe; en er is niet één kind van God, en ook geen belijder, wien de satan niet in meerdere of in mindere mate begeert te ziften met de zeef der verzoeking. Welnu onder deze verzoeken zijn er enkele, die in hoge mate aansluiting vinden bij en aangenaam zijn voor het vlees, en enkele zijn allervreselijkst, en scherp, en deze doorsteken en verwonden onze geest. Bijvoorbeeld, let op de wijze, waarop de satan de gelovigen van de oude dag heeft gezift. Abraham, Izak en Jakob door mensenvrees; en Aaron door dezelfde verzoeken. Zie hoe hij in zijn zeef Noach heeft gezift door zwaar drinken; Rachel door nijd en afgunst; David door de begeerlijkheid: Hizkela door trots: Asaf door gemelijkheid; Salomo door afgoderij; en Mozes door ongeduld. Onderzoek de geschiedenissen van weleer,

en zie of we in Gods Woord een gelovige kunnen vinden, die niet op de één of andere wijze in de zeef der verzoeking is geweest.

Maar behalve die verzoeken, welke aansluiten bij en beoorlijk zijn voor het vlees, behalve de begeerlijkheid des vleses, de lust der ogen, en de trotsheid des levens, behalve gerustheid, gierigheid, wereldsgezindheid, en wel duizend beoorlijke boezemzonden, zijn er andere verzoeken, waardoor het de satan wordt toegelaten Gods volk te ziften. Verzoeken aangaande het bestaan Gods; verzoeken aangaande de Godheid van de Heere Jezus Christus; verzoeken betreffende de inspiratie der Schriften; verzoeken betreffende de krachtadigheid van het bloed des Lams; verzoeken of God het gebed hoort en verhoort: of we een ziel hebben, of onze ziel na de dood blijft bestaan; verzoeken omtrent de hemel en verzoeken omtrent de hel; verzoeken tot godslastering, om alle godsdienst op te geven, en om zich regelrecht in de wereld te storten; verzoeken om God te vloeken en te sterven; verzoeken om te murmureren, zich te ergeren, en om te klagen over iedere moeitevolle bedeling; verzoeken om niet meer te bidden, omdat God niet op een klaarblijkelijke wijze antwoordt op het gebed.

Wie van degenen, die iets kennen van de Goddelijke zaken, of van het eigen hart, weet niet wat het zeggen wil, zich in één van deze vier zeven te bevinden; soms opgeblazen door de voorspoed; soms terneergedrukt door de tegenspoed; soms geoefend door wederwaardigheden, soms achterwaarts, soms voorwaarts bewogen in de zeef der verzoeking?

II. Maar wij gaan over tot ons tweede stuk; wat houdt niet op, wanneer we in de zeef gebracht worden? 'Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude.' De Heere bad niet voor Judas; deze was de zoon des verderfs, en daarom viel hij door de zeef, en stortte in de hel, waar hij nu is, en waar hij zal zijn tot in alle eeuwigheid. En u en ik moeten er ook doorvallen, tenzij we een aandeel hebben in de liefde en in het bloed des Lams. U moge er voor een tijd aan ontkomen, maar wanneer u geen aandeel hebt in de voorspraak van de Heere Jezus Christus; wanneer u geen aandeel hebt aan Zijn verzoenend bloed en genade; wanneer Hij voor u niet pleitende is uit kracht van Zijn tegenwoordigheid aan de rechterhand des Vaders, dan zult u vroeg of laat door de zeef vallen, en in de hel storten, en dat misschien wel zeer spoedig.

Welnu in de geestelijke zeef zijn er zaken, welke ophouden (bezwijken) en zijn er zaken, welke niet ophouden (niet bezwijken), precies zoals er in het letterlijke beeld zaken zijn, welke door de natuurlijke zeef vallen, en zoals er zaken zijn, welke er niet doorheen vallen. Vuil, zaaddeeltjes, en afval vallen erdoor; goed, gezond en echt graan blijft erop liggen. Zo is er in de ziel van de christen datgene, dat door de mazen van de zeef valt, zoals het vuil door de mazen van de zeef valt. Maar wat is hetgeen erdoor valt? Ik zal het u vertellen.

De eigengerechtigheid. Die valt erdoor; want wanneer iemand in de zeef der verdrukking wordt gebracht, en zich in de zeef bevindende, hem de boosheden van zijn hart ontdekt worden; of wanneer het de satan wordt toegelaten hem heen en weer te schudden in de zeef der verzoeking, dan zal dit zijn eigengerechtigheid uitschudden. Deze moet erdoor vallen. Iemand die goed gezift is in de zeef der verzoeking, kan geen eigengerechtigte farizeeër zijn. Dit is onmogelijk. De eigengerechtigheid valt terneder uit zijn ziel, zoals het vuil door de mazen van de zeef valt.

Ijdel vertrouwen is een andere zaak, welke erdoor valt. Wat zijn sommige mensen toch ijdel van vertrouwen! Wat gebruiken ze krachtige taal! Wat bezetten ze een hoge plaats! Is er één van de hoogten van Zion, waarop zij niet staande blijven? Wel, wanneer u ze naar hun woorden beoordeelt, dan zouden ze gereed schijnen hemelwaarts te vliegen; doch sla hun werken gade, en u zult ze in het stof zien kruipen op de aarde. Met het woord schijnen zij heel nabij de troon van God te zijn; met de daad niet erg ver van de geest des duivels. Welnu dit ijdele vertrouwen valt erdoor. Wanneer ik gezift word in de zeef der verzoeking; wanneer ik de boosheden ken van mijn hart; wanneer ik heen en weer word geschud in de zeef van de verdrukking en oefening der ziel, hoe kan het ijdel vertrouwen zich dan handhaven? Het valt geheel uiteen en lost op, zoals de mist voor de zon, of zoals de distelpluis wegwaait voor de wind. Het valt erdoor, en ik kom op de goede plaats terecht; een arme, nooddruftige ellendige.

Schepsels kracht is ook een zaak, welke door de zeef valt. Schepsels kracht! Dat was de kracht van Petrus, toen hij vreesde voor een dienstmaagd; toen hij de aanval van een dienstmeisje niet kon wederstaan, maar

in één kromp als een kievit voor een havik. Dat was de kracht, de dapperheid, de moed van deze roemende, sterke Petrus, die de gevangenis en de dood inging, die zijn zwaard kon trekken, en het oor kon afhakken van de knecht van de hogepriester, maar die nu sidderende en bevende was voor een eenvoudig dienstmeisje. Laat onze schepsels kracht in de zeef der verzoeking worden gebracht; laat de duivel ons heen en weer schudden; laat God Zijn aangezicht verbergen; laat donkerheid het gemoed bezetten; laat ellende de ziel aangrijpen, waar is dan al onze kracht? Laat de verzoeking komen om ons te verlokken, te betoveren, te verstrikken, te verwarren, terzijde af te trekken, kunnen wij dan staande blijven? Neen; in een ogenblik zijn we verloren. Laat de duivel komen, kunnen wij dan staande blijven? Kon Job staande blijven; kon David staande blijven; kon Aaron staande blijven? Neen, niet een ogenblik; onze schepsels kracht bezwijkt, wanneer we in de zeef van satan worden gebracht.

Vleselijke wijsheid is eveneens een zaak, welke door de zeef valt. Onze kennis van Gods Woord, waarop we ons beroemen; onze grondige bevatting van dit hoofdstuk, en ons diepe inzicht in die tekst; de leerstellige kennis, welke we misschien jarenlang in ons hoofd hebben verzameld, dit valt er alles door. Het brengt geen troost, geen verlichting, het deelt geen steun mede; al hetgeen we verstandelijk hebben geleerd laat ons in de steek in de ure der beproeving. Wij kunnen geen gebruik maken van deze zaken; deze vallen alle door de zeef. Ik zou nog andere zaken kunnen noemen, zoals het vleselijke gebed, de schepsels heiligheid, en wettische regels. Al hetgeen een aards karakter draagt, al hetgeen niet is uit de planting van God Zelf in de ziel houdt op (bezwijkt) in de ure der beproeving. Wanneer u zich in de zeef bevonden hebt, dan is u dit bekend. Voor mij was het een zeef toen ik uit mijn bediening terzijde werd gelegd, terwijl mijn vijanden zeiden: 'God heeft zijn mond toegesloten; wij hopen, dat deze nooit weer zal worden geopend!' Was dat geen zeef? Ik weet, dat het voor mij een zeef was. De bezoeking, ellende, droefheid, en de verdrukking; de vurige pijlen uit de hel; de strikken en moeilijkheden, welke voor onze voeten gespannen worden; iemand, die niet weet, dat deze zaken een zeef zijn, heeft zich er nooit in bevonden. Maar wanneer hij in deze zeef terecht komt, dan zal deze geheel zijn valse godsdienst uitschudden, en hem doen voelen, dat hij niets bezit, dan hetgeen God Zelf in zijn ziel gelegd heeft, zijn hart heeft ingegeven, en hem door de kracht des Geestes heeft bekendgemaakt. Niets anders zal in de zeef standhouden, 'alle plant, die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden' (Matth. 15:13). Dus al deze zaken en andere, welke nog genoemd zouden kunnen worden, houden in de zeef op.

Maar is er niet iets, dat niet ophoudt? Gezegend zij God is dit er. De Heere zei tot Petrus: 'Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude'. En wat een genadeweldaad, dat het geloof van Petrus nooit ophield; want wanneer zijn geloof was opgehouden, dan zou hij zeer zeker door de zeef zijn gegaan. De Heere had voor hem gebeden; en zijn geloof hield niet op. Dit verliet hem niet in de ure der beproeving; het bevond zich daar, waar God Zelf het aanvankelijk had geplant. Maar hoe handelt het geloof onder deze omstandigheden? Wel, het klemt zich vaster aan de Waarheid Gods, het grijpt vaster de Heere Jezus Christus aan als de enige Toevlucht en Zaligmaker van zondaren; het grijpt Zijn verzoenend bloed, Zijn heerlijke gerechtigheid, en Zijn stervende liefde vaster aan. Het geloof houdt niet op; neen, dit wordt slechts nog meer gesterkt door het in de zeef te brengen; want wanneer de valse godsdienst, het vleselijke geloof, dat dit omringd had, zoals de klimopraken de stam van de boom omringen, wordt weggehakt, dan ontwikkelt zich het geloof in de ziel des te krachtiger. Het geloof houdt niet op en zal nooit ophouden, waar het waarlijk door God is ingeplant. En de hoop houdt niet op. Het ijdel vertrouwen houdt op; de schepsels kracht houdt op; het vleselijk vertrouwen houdt op. Dit alles valt er door; er blijft niets van over. Maar de hoop houdt nooit op; want dit is het anker van de ziel, dat zowel zeker als vast is; en dit houdt niet op, omdat dit doordringt tot binnen de voorhang. Deze doorstaat de beproeving; deze blijft in de zeef achter, zoals het goede graan er niet zal en niet kan doorvallen. De liefde houdt niet op. Petrus hield nooit op de Heere Jezus Christus lief te hebben; hij kon zich op Hem beroepen, als op een hart doorzoekend God, en spreken: 'Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb'.

Laten wij ons bevinden in de zeef der verdrukking, der verzoeking, der tegenheden, en der ellende, doet dit de liefde teniet van de Heere Jezus Christus, waar deze eenmaal in het hart werd uitgestort? Neen; dit haalt de liefde uit; deze kan niet sterven; de ziel gaat in een hartelijke begeerte naar Hem uit als naar 'Die de banier draagt boven tienduizenden Die gans begeerlijk is'. Deze kan en zal ook niet ophouden. Zal het gebed ophouden? O neen, waar eenmaal de Geest der genade en der gebeden over een ziel is uitgegoten, daar zal deze nooit ophouden. Ik heb nooit ondervonden, dat deze ophoudt. Wij kunnen langdurige perioden hebben

van dodigheid en van dorheid, maar hoe meer wij beproefd worden, des te meer bidden we; hoe meer onze ziel geoefend wordt, des te meer roepen we tot de Heere; des te zwaarder de beproeving drukt, des te meer kermen we onze begeerten uit. Wij kunnen er niet buiten. Benauwt de smart onze zwoegende boezem? Wat houden dan het gebed, de smeking, het roepen, kermen, en het begeren op? Nimmer! Er kunnen slagen vallen, die tijdelijk verdoven; ik heb dit aldus ervaren. De slag lijkt zo hevig te zijn, dat we nauwelijks een woord kunnen uiten; maar het gebed rijst op, welt weer naar boven, wordt weer uitgegoten, wordt wederom uitgehaald tot de Bron en Fontein van alle goed. Houdt het uitzien naar de Heere op? Houdt het vertrouwen op Zijn Woord op? Houdt het steunen op Zijn belofte op? Neen; dit zijn de plantingen van God Zelf in de ziel; deze houden niet op. Het ijdele gebed valt erdoor, het ware gebed blijft; de ijdele hoop vergaat, de ware hoop blijft achter. Aldus kunnen we het gehele werk der genade doornemen, en aantonen, dat geen van de genaden en vruchten des Geestes ooit zullen ophouden, wanneer wij in de zeef der verzoeking worden gebracht; maar deze worden daardoor alle gesterkt.

III. Maar wij gaan over tot ons derde hoofdpunt, hetgeen een zeer opmerkelijk punt is; want het werpt een gezegend en genadig licht op het geheel; 'als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uw broeders'. Sommigen hebben hieruit de erg vreemde gevolgtrekking gemaakt, dat Petrus tevoren niet bekeerd was. Dat is niet de betekenis van het woord; de betekenis van het woord is deze: 'Als gij eens in de gunste zult hersteld zijn, zo versterk uw broeders'. 'Als gij teruggebracht zult zijn; als gij dit weer te boven zult zijn gebracht.' Petrus was voorheen bekeerd. Voor dit gebeuren heeft de Heere tot hem gezegd: 'Vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, die in de hemelen is' (Matth. 16:17); en Petrus kon zeggen: 'En wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods' (Joh. 6:69). De mensen moeten op een vreemde wijze misleid zijn door de klank van een woord om te geloven, dat Petrus voorheen niet bekeerd was. Doch hij week af, en verloochende Zijn Heere. Onder de verzoeking was het hem niet mogelijk staande te blijven; maar de genade herstelde hem, en bracht hem terug; de Heere had medelijden met hem, en hij kwam als zuiver goud uit de smeltoven. Maar toen hij aldus bekeerd, hersteld, er bovenop gebracht, teruggeleid was geworden, was dit het nut, was dit de vrucht ervan, dat hij gezift was in de zeef van de satan; dat hij zijn broeders moest versterken. Dit was de wijze, waarop van Petrus een predikant werd gemaakt. Hij werd niet naar de hogeschool gezonden te Kapernaïm, noch tot de universiteit van Nazareth; hij werd op de zeef gebracht van de satan; en in deze zeef leerde hij die lessen, waardoor hij naar voren trad om zijn broeders te versterken.

Ik verstout me dan ook te zeggen, dat iemand, die niet in meerdere of in mindere mate in de zeef geweest is, nauwelijks de naam christen waard is; en ik ben er zeker van, dat een ongeoeffende predikant nauwelijks de naam predikant waard is. Waartoe zijn deze feitelijk bekwaam? Deze zijn vrijwel gelijk aan het zout, dat smakeloos is geworden, en alleen geschikt is voor de mesthoop. Neem bijvoorbeeld een ongeoeffende predikant; waartoe is hij bekwaam? Om te eten, te drinken, en om te slapen; om huichelaars in de misleiding op te bouwen; om het arme, nooddruffige, geoeffende volk van God te verdrukken; en om pijlen van smaad en verachting af te schieten op die dienstknechten des Heeren, die de slachschapen voeden. Dat is al hetgeen waartoe hij bekwaam is. Om de Kerke Gods op te bouwen; de baan te verhogen; de struikelblokken weg te nemen; de slappe handen te versterken; de struikelende knieën vast te stellen; een banier op te heffen voor het volk; daar weet hij niet van, hij is tot deze dingen niet bekwaam. En geen geoefend kind van God zal lang onder zijn bediening blijven.

Neem een ongeoeffende toehoorder (1), waartoe is hij bekwaam? De helft van de tijd slaapt hij, en de andere helft kijkt hij op de klok; of hij verdroomt de tijd over iets, dat hij des zaterdags deed, of zijn gedachten zijn in beslag genomen door iets, dat des maandags moet worden verricht. Dat is al hetgeen hij doet, behalve, dat hij voor één woord een predikant tot een overtreder maakt, of dat hij iets van de kansel aangrijpt, waarover hij met een verhaal kan rondgaan. Dat is al hetgeen, waartoe hij bekwaam is. Waartoe is een ongeoeffend lidmaat van de kerk bekwaam? Om twist te veroorzaken, en om anderen even dood te doen zijn als hijzelf is. Waartoe zijn ongeoeffende diakenen bekwaam? Om de kerk te vullen met ijdele belijders. Zelf niet geoefend zijnde in de Goddelijke zaken, zelf niet geschud zijnde in de zeef, niet wetende hoe onderscheid te maken tussen het werk van God en het werk der natuur; hoe kunnen zij dan, wanneer kandidaat-lidmaten tot hen

1 Tot goed begrip van de woorden; „toehoorder” en „lidmaat” gelieve de lezer hier in ogenschouw te nemen het (toenmalige) Baptistisch standpunt inzake het lidmaatschap van de zichtbare kerk. Vert.

komen, onderscheiden wat er in hun ziel ligt, dat van God is? Wanneer zij dit niet kunnen onderscheiden (en onderscheiden kunnen zij het niet, behoudens wanneer ze goed geschud zijn in de zeef van de satan) zullen zij de kerk vullen met ijdele, oppervlakkige belijders. Waartoe is een ongeofende uiterlijke belijder feitelijk geschikt? Tot niets; zijn belijdenis doet hem ongeschikt zijn voor de wereld; en zijn gebrek aan oefening doet hem ongeschikt zijn voor de Kerke Gods; hij is slechts geschikt om door beide te worden uitgeworpen. Doch neem de andere kant van de zaak.

Waartoe is een geofende christen bekwaam? Hij is gepast voor God en voor de heerlijkheid; geschikt voor de hemel en voor de eeuwige gelukzaligheid, waar de baren der beproeving en der smart niet meer over zijn beroerde ziel zullen slaan; bekwaam tot de omgang met het geofende volk van God; bekwaam om de Waarheid te horen, zoals die in Jezus is; bekwaam om een leven te leven, dat betamelijk is voor het Evangelie, dat hij belijdt; bekwaam om als een licht te schijnen in de wereld. Waartoe is een geofende toehoorder bekwaam? Hij is bekwaam om te roepen en te zuchten, als hij naar de kerk komt, of de Heere het Woord aan zijn ziel zou willen zegenen; hij is bekwaam om een bevindelijke bediening te horen; bekwaam om onder een geofende dienstknecht van God te zitten; geschikt voor de beloften, de genaden en de zegeningen van het Evangelie; geschikt voor de zoete openbaringen van het bloed, de genade en van de liefde aan zijn ziel; geschikt voor alle goed woord en werk. En waartoe is (ik moet het in zijn geheel behandelen; ik heb één zijde van de zaak getoond, dus moet ik ook de andere zijde tonen) een geofende diaken bekwaam? Bekwaam om de wezenlijke staat en toestand van de kandidaatlidmaat te onderscheiden; om de bevinding der lidmaten te verstaan; op te merken waar er sprake is van het werk Gods; te beproeven wat de dienstknechten Gods uit de persoonlijke bevinding prediken; te onderscheiden wat waarheid en wat dwaling is; wat het onderwijs des Geestes is en wat het onderwijs van de mens; wat de wijsheid van boven en wat de wijsheid van beneden is. En waartoe is een geofend predikant bekwaam? Om de broeders te versterken; dat is hetgeen, waartoe hij bekwaam is. Niemand anders is bekwaam om de broeders te versterken, dan hij, die in de zeef van de satan is geweest. Wanneer de valse godsdienst niet uit zijn ziel geschud is, dan moet hij de valse godsdienst in de ziel van anderen opbouwen; wanneer hij niet ondervonden heeft, wat zal standhouden en wat niet zal standhouden, hoe kan hij dan een wezenlijk werk der genade opbouwen in het hart van Gods volk? Of hoe kan hij het kostelijke van het snode scheiden?

Maar hoe versterkt hij zijn broeders? Hij mag niet de handen sterken van de boosdoeners; hij moet niet de handen sterken van de goddeloze belijders; hij mag niet de dode verzekerdheid sterken, noch het ijdele vertrouwen, de ijdele aanmatiging, noch de oppervlakkige en uiterlijke godsdienst; hij mag geen van deze zaken versterken, doch hij moet deze aan duizend stukken breken, zoals God hem daartoe in staat zal stellen, en hij mag geen vod laten overblijven. Alles moet worden vaneengescheurd; en hij zal dit doen, wanneer God deze lompen van zijn eigen rug heeft afgerukt. Maar hij zal de broeders versterken; de dierbare kinderen Gods; de beproefde, geofende gelovigen. Hij zal hen versterken, want ze zijn vaak zwak en hebben versterking nodig.

Maar hoe zal hij hen versterken? Op verschillende manieren: Hij zal hen de weg wijzen, waarop God Zijn volk leidt. Er kan hier bijvoorbeeld vanavond een kind van God zijn, dat nog nooit de verschillende beproevende leidingen en handelingen Gods heeft horen beschrijven. Maar thans zegt hij: 'Ik heb jarenlang verzoeken ondervonden, maar mij werd altijd verteld, dat dit geen godsdienst was; dat we al deze zaken van ons af behoren te zetten; dat we nooit behoorden te twijfelen; dat we nooit vrees zouden moeten koesteren, maar dat we dit alles met voeten moeten treden. Mij werd verteld op Jezus te zien, op Hem te leven, aanspraak te maken op een aandeel aan Zijn genade en liefde, en naar de hemel op te klimmen, als op arends vleugelen. Men heeft mij keer op keer onderwezen, dat dit de godsdienst is; en dat verzoeken, beproevingen, oefeningen, bestrijdingen, kermen, zuchten, tranen, treurigheid, zwaarmoedigheid; dat dit alles nooit moet worden gekoesterd, dat hieraan nooit ook maar voor een ogenblik moet worden gedacht; dat een kind van God geen beproevingen en oefeningen heeft, maar al de dag in het licht van God wandelt. 'Maar nu,' (zo veronderstel ik, dat een beproefd kind van God hier spreekt) 'kan ik begrijpen, dat ik dit alles jarenlang ondervonden heb; maar ik ben beproefd, omdat ik niet kon zijn wat ik dacht, dat een kind van God behoorde te zijn, en omdat ik die twijfels en vrees niet van me af kon zetten, welke me zulk een arm, treurend schepsel deden zijn, of omdat ik die verzoeken, welke me zo gekweld hebben niet kon overwinnen.' Hij zal ook de broeders versterken, door op een duidelijker wijze de volheid der genade, die in Christus is aan te wijzen, en hen aldus ertoe te brengen zich tot Hem te wenden, meer op Hem te steunen,

en minder op zichzelf. Of een dienstknecht van God kan door de zeef aantonen wat er gekant is tegen het werk van God in de ziel; en op deze wijze kunnen de broeders versterkt worden om hiertegen te strijden. Of verder, wanneer het de Heere behaagt ons op te halen uit onze ellenden, en ons zegent met enige ontdekking van Zijn genade, dan kunnen we zeggen tot het volk van God: 'Ik heb in de ellende verkeerd, en de Heere is me verschenen, en zegende mij, en verlost mij'.

Wanneer wij op deze wijze uit de smeltoven te voorschijn komen, dan kunnen we hen versterken door te zeggen: 'Wacht, hoop, kerm, roep, en bid; en de Heere zal op Zijn eigen juiste tijd verschijnen'. Voorts. Wij versterken de broeders door hen erop te wijzen, dat in de zeef alle ijdele hoop bezwijkt; alle schepsels gerechtigheid aan een eind komt; en dat al hetgeen uit de aarde is vergaat. En aldus worden het leven en de kracht Gods versterkt, door deze zaken weg te nemen.

Veronderstel, dat u een boer was, en vroeg in de lente maakte u een wandeling over uw akkers, en u zag de herik, de papaver, en alle soorten onkruid opkomen. 'O,' zegt u, 'mijn oogst zal verloren gaan; dit vuile onkruid zal het koren verstikken.' U gaat aan het werk om het onkruid uit te trekken, uit te roeien, en de oogst te zuiveren; en wanneer dat is gedaan, wanneer het onkruid is uitgeroeid, en op de mestvaalt is geworpen, wat is dan het resultaat? Het koren gedijt. Zo is het ook geestelijkerwijs. De geoefende dienstknecht des Heeren komt en toont u het uitschot in uw hart; datgene, dat geen genade is, maar slechts de natuur: 'Hier is de bolderik van de eigengerechtigheid; daar het kweekgras van de gierigheid; hier de herik van de vleselijke heiligheid; daar de rode papaver van de trots en de eerezucht; ruk deze uit; laat er niet één overblijven'. Wat is het gevolg? Wanneer deze zaken zijn uitgerukt, dan begint het leven Gods in de ziel te gedijen; en er begint een oogst op te wassen tot de ere en de verheerlijking van God. Tevoren was deze half verstikt door het onkruid; maar nu het onkruid is uitgerukt, bloeit de genade. Welnu, op deze wijze zal de mens, die in de zeef der verzoeking is geweest, in meerdere of in mindere mate in staat zijn, zijn broeders te versterken. Maar hij zal niemand anders versterken; en goed bij zijn hart zijnde, zal hij niemand anders willen versterken.

Veronderstel, dat ik naar Eden Street zou moeten komen, om de handen te sterken van boosdoeners; om onbekommerde belijders aan te moedigen; om degenen te versterken, die niets kennen van het leven en van de kracht der godzaligheid, zou ik dan het werk Gods doen? Zou ik in Gods oog een reine consciëntie hebben? Zou ik vanavond mijn hoofd neerleggen en spreken 'vandaag ben ik doende geweest in het werk Gods? Ik heb de handen van de goddelozen gesterkt? Ik heb hen vrijmoediger en sterker gemaakt dan ze tevoren waren'. Zou ik, wanneer ik al een consciëntie had, mijn hoofd kunnen neerleggen en spreken: 'Loof God, vandaag heb ik de handen gesterkt van de goddelozen?' Neen; ik zou dat niet kunnen doen. Maar wanneer God mijn zwakke woorden zou zegenen, en dit bezoek tot een middel zou doen zijn om de broeders te versterken, en de arme, moedeloze kinderen Gods te vertroosten, door het werk Gods in hun ziel aan te wijzen, en hun hart te bemoedigen, welke andere beloning zou ik wensen? Waarom zou ik mijn volk en mijn huisgezin verlaten, en naar hier komen met een zwak lichaam, met vele beproevingen en geestesoefeningen, dan in de hand des Heeren om de broeders te versterken? Wanneer de Heere mij in de zeef heeft gebracht (zoals Hij dat keer op keer heeft gedaan), en Hij heeft me uit de zeef doen komen, en Hij stelt me in staat aldus te spreken, opdat ik de handen van de broeders — Gods beproefde en moede volk — moge versterken; en aldus tot een instrument moge worden gemaakt om hun ziel te zegenen, dan verlang ik niet meer; en zo God wil, zou ik niet minder willen hebben. Dit kan mijn ziel moed doen houden, laat de mensen spreken wat ze willen, of denken wat ze willen. Wanneer God me een getuigenis schenkt in mijn eigen consciëntie; en wanneer God mij aan uw consciëntie bevestigt, dan is dat een genoegzaam getuigenis. Het is hetgeen God behaagt in mij te doen, en hetgeen Hem behaagt in u te doen door mij, dat zal standhouden. Laat mijn ziel; laat onze ziel, die God vreest, blijven bij het getuigenis Gods; 'want indien ik nog mensen behaagde', zei de apostel, en iedere ware dienstknecht van God zal hier van harte amen op zeggen; 'zo ware ik geen dienstknecht van Christus'. Ik laat dit voor uw consciëntie.

AMEN.